Total No. of Printed Pages—4

4 SEM FYUGP PSCC4D

SARUPATHAR COLLEGE LIBRARY
Date..............
SARUPATHAR

2026

(May-June)

POLITICAL SCIENCE

(Core)

Paper : PSCC4D

(Political Theory : Concepts and Debates)

Full Marks : 60

Time : 2½ hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ লিখা : 1×6=6

Answer the following questions :

(a) *Two Concepts of Liberty* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল ?

Who authored the book, *Two Concepts of Liberty*?

(b) ভাৰতবৰ্ষত প্ৰচলিত যি কোনো এবিধ 'যোগাত্মক পদক্ষেপ'ৰ উদাহৰণ দিয়া।

Give example of any one kind of 'Affirmative Action' prevailing in India.

(c) ঋণাত্মক স্বতন্ত্ৰতাৰ এক বৈশিষ্ট্য লিখা।

Write one feature of negative liberty.

(d) *Seeing Like a Feminist* শীৰ্ষক গ্ৰন্থখন কোনে প্ৰণয়ন কৰিছিল ?

Who authored the book, *Seeing Like a Feminist*?

(e) UDHR কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হৈছিল ?

When was the UDHR adopted?

(f) বহুসাংস্কৃতিক সমাজত সহনশীলতা বৃদ্ধিৰ যি কোনো এক উপায় লিখা।

Write any one measure of fostering tolerance in multicultural society.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত টোকা প্ৰস্তুত কৰা (প্ৰতিটো ১০০ শব্দৰ ভিতৰত) : 3×3=9

Prepare notes on the following (**within 100 words** each) :

(a) মত প্ৰকাশৰ স্বতন্ত্ৰতা

Freedom of expression

(b) ন্যায়ৰ নাৰীবাদী ধাৰণা

Feminist account of justice

(c) প্ৰাকৃতিক অধিকাৰৰ মূল বৈশিষ্ট্যসমূহ

Key features of natural rights

3. অমৰ্ত্য সেনৰ ধাৰণাৰ বিশেষ প্ৰসংগৰে 'মুক্তি আৰু উন্নয়ন হিচাপে স্বতন্ত্ৰতা'ৰ এক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Discuss 'Freedom as Emancipation and Development' with special reference to the ideas of Amartya Sen.

নাইবা / Or

স্বতন্ত্ৰতা আৰু সমতাৰ সম্পৰ্কৰ বিষয়ে এক সমালোচনাত্মক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Make a critical analysis of the relationship between freedom and equality.

4. সমতা বুলিলে কি বুজা ? সমতাৰ বিভিন্ন ধাৰা সম্পৰ্কে এক বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। 2+7=9

What do you mean by equality? Make an analysis of different trends of equality.

নাইবা / Or

সমঅধিকাৰবাদ মানে কি ? সমাজত সমঅধিকাৰবাদ স্থাপনৰ বিভিন্ন সামাজিক-ৰাজনৈতিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 3+6=9

What is Egalitarianism? Discuss the various socio-political means of establishing egalitarianism in society.

5. সামূহিকবাদী সমালোচনাৰ বিশেষ প্ৰসংগৰে বিতৰণমূলক ন্যায়ৰ এক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Make an analysis of distributive justice paying special attention to its communitarian critique.

নাইবা / Or

পদ্ধতিগত ন্যায় বুলিলে কি বুজা ? পদ্ধতিগত ন্যায়ৰ মূল ধাৰণাৰ পৰা বাস্তৱিক ন্যায়ৰ মূল ধাৰণাৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা। 2+7=9

What do you mean by procedural justice? Distinguish the key properties of procedural justice from those of substantial justice.

6. তিনি প্ৰজন্মৰ অধিকাৰৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা। একবিংশ শতিকাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এই অধিকাৰসমূহৰ উৰ্ধ্বত অন্য অধিকাৰৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে বুলি ভাবানে? তোমাৰ উত্তৰৰ সাপেক্ষে উপযুক্ত যুক্তি আগবঢ়োৱা। 5+4=9

Briefly discuss about three generations of rights. Do you think that there is need of other rights beyond these rights in the context of 21st century? Substantiate your answer with proper arguments.

নাইবা / Or

''অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্য ইটো আনটোৰ পৰিপূৰক।'' এই উক্তি তুমি সমৰ্থন কৰানে? অধিকাৰ আৰু কৰ্তব্যৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ ভিত্তিত উক্ত উক্তিৰ বৈধতা পৰীক্ষা কৰা। 9

"Right and duties are supplementary to each other". Do you support this statement? Assess the validity of this statement on the basis of the mutual relationship between Rights and Duties.

7. ৰাষ্ট্ৰৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি প্ৰত্যাহ্বানসমূহ সৃষ্টি কৰা বিভিন্ন কাৰক সম্পৰ্কে এক সমালোচনামূলক আলোচনা আগবঢ়োৱা। 9

Critically analyze various factors posing challenges to State Sovereignty.

নাইবা / Or

Samuel P. Huntingtonৰ 'সভ্যতাৰ সংঘাত'ৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত বহুসাংস্কৃতিকতাবাদৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে এক টোকা প্ৰস্তুত কৰা। 9

Prepare a note on the future of multiculturalism in the context of 'clashes of civilization' put forwarded by Samuel P. Huntington.

★★★